

Uit het Rijke Vlijmense Wielerleven: De Vlijmense vedette Tini Wolfs (1932), de levende Legende

Bij de overgang van het 20ste naar het 21ste millennium werden er over de hele wereld allerlei verkiezingen gehouden over “Wie was er de beste (vul maar in) van de 20ste eeuw?” Als beste wielrenner kwam Eddy Merckx uit de bus, al was men het daar in Italië totaal niet mee eens. Voor de tifosi is en blijft Fausto Coppi nog altijd de allerbeste. Verschillende tijdperken laten zich echter moeilijk vergelijken. Eddy Merckx heeft zonder twijfel de grootste palmares, maar reed onder totaal andere omstandigheden en had veel minder weerstand dan Fausto Coppi, die in zijn carrière af te rekenen had met nogal wat andere grote kampioenen en ook nog eens een aantal jaren verloor door de tweede wereldoorlog. Daarnaast vervaagt de tijd vele herinneringen en heeft men de neiging de kampioenen uit het allerverste verleden te vergeten. In de polls voor de beste wielrenner werden maar zelden de namen van Octave Lapize, Henri Pelissier, Alfredo Binda of Constante Girardengo genoemd, respectievelijk de beste renners in de jaren voor de 1ste wereldoorlog en het Interbellum, de jaren tussen de 1ste en de 2^{de}

wereldoorlog. En zo zal de vraag wie de beste Vlijmense wielrenner aller tijden is eveneens moeilijk te beantwoorden zijn. De eerste opwelling zal bij velen ongetwijfeld zijn : Lars Boom. Want welke andere Vlijmense renner kan er nu tippen aan vier wereldtitels plus een etappezege in de Tour de France ? En toch ! Voor veel, vooral oudere wielersliefhebbers is en blijft Tini Wolfs de beste Vlijmense renner ooit. En daar hebben zij zo hun redenen voor. Oordeel zelf !

Op vrijdag 28 oktober 2011 publiceerde het Brabants Dagblad het artikel ‘Waar een klein dorp héél groot in kon zijn’. Hierin duidde ook ik Tini Wolfs aan als de beste Vlijmense renner aller tijden. De reactie liet niet lang op zich wachten! Want een dag later fietste ik voor een boodschap naar het Plein in het centrum van Vlijmen. Aan de andere kant van de weg kwam, op een oma-fiets, Lars Boom me tegemoet. “Tini Wolfs op één !” riep hij me toe. De volgende dag verjaarde zijn moeder Riet, waar we ’s avonds op bezoek gingen. Mijn vrouw liep als eerste naar binnen, ik kwam er achteraan. “Die achterste komt hier niet binnen !” riep Lars halfliggend vanaf de bank. Haha, hij was dus in ieder geval getriggerd ! En dat werd even later nog versterkt, toen een van zijn tantes, die het verhaal in de krant gelezen had, spontaan het Tini-Wolfs-supporterslied begon te zingen. Toen ik Lars feliciteerde met zijn moeder, vertelde ik hem dat we de volgende woensdag op bezoek zouden gaan bij Tini Wolfs en vroeg hem of hij tijd en zin had om mee te gaan. Hij twijfelde nog wat, maar een paar dagen later belde hij me spontaan op: hij wilde toch wel eens weten wie die Tini Wolfs nou wel was!

De ontmoeting

*Tini Wolfs, de oude kampioen vertelt. Lars Boom, de nieuwe kampioen, luistert.
(foto Ad van Kessel)*

Hij dacht mee te gaan voor even een handje, een praatje en een foto, om dan meteen verder te rijden naar de wekelijkse cyclo-cross training bij Nico van Hest in Alphen. Maar nadat Tini en zijn vrouw waren bekomen van de verbazing, dat de (oud-)wereldkampioen was meegekomen, kwamen de eerste foto's, krantenknipsels en plakboeken te voorschijn, en daarmee ook de oude wielerverhalen. Een half uur later nam Lars met zichtbare tegenzin afscheid, want hij had nog

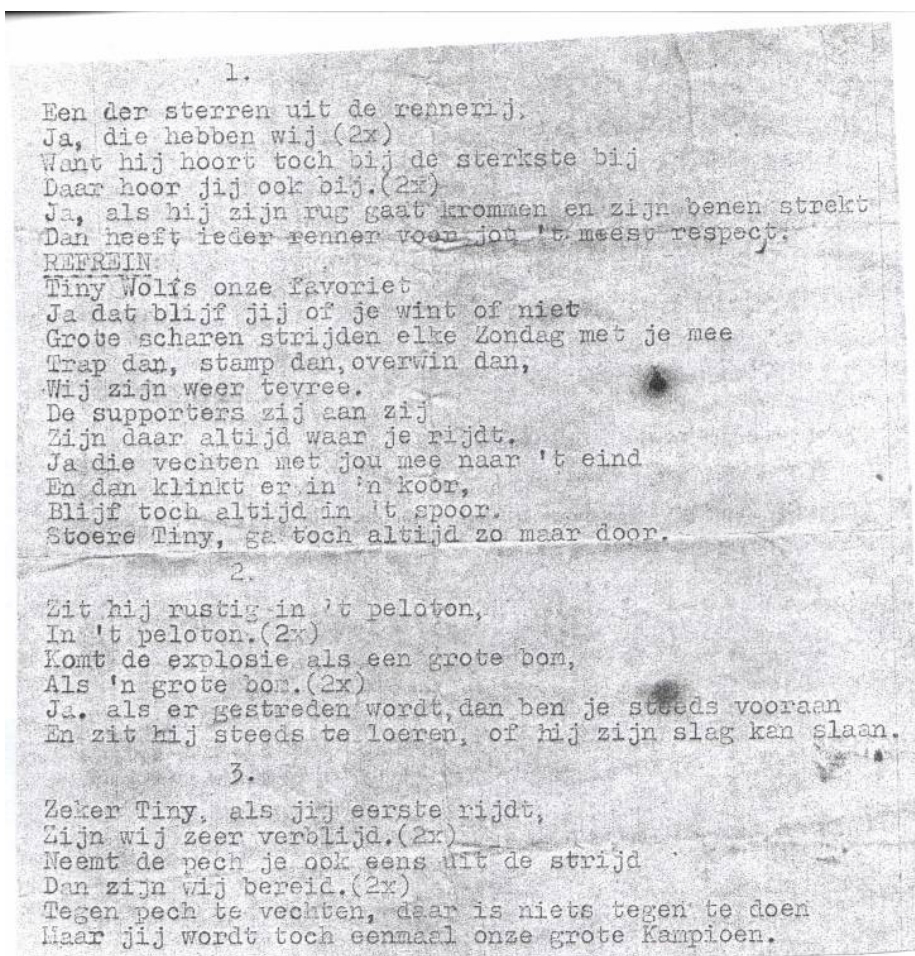
*Tini wijst aan, Lars kijkt aandachtig mee.
(foto Ad van Kessel)*

veel meer willen horen van de oude kampioen. Verbaasd en vol interesse had hij gekeken naar de foto's met de uitpuilende stadions in de Vredeskoers, geluisterd naar de verhalen van uit een heel andere wielertijd, maar was er ondertussen toch ook van overtuigd, dat er al eerder een grote kampioen in Vlijmen rondreed.

*De schrijver, Lars en Tini in een geanimeerd onderonsje.
(foto Ad van Kessel)*

Klassiekerkoning

"Tiny Wolfs, onze favoriet", zong heel Vlijmen in de midden vijftiger jaren van de vorige eeuw. En de grote zesdagencrack Gerrit Schulte zelf zei van hem: "Hij heeft goud in de benen", en dat hij inderdaad koersen kon bewees Tini meerdere malen. Hij was een sierlijke coureur met een mooie hoge zit. Vooral in de koersen boven de 200 km blonk hij uit. In 1953 werd hij samen met Krijn Post eerste in een klassement opgemaakt over dertien in ons land verreden grote koersen, die men nu klassiekers zou noemen. Ettelijke malen was hij dicht bij een "klassieke" zege,

maar helaas miste Tini net dat extra tikkeltje sprintvermogen om van hem de superkampioen te maken, en ontbrak het hem op het wereldkampioenschap in Lugano in 1953 aan vorm om zich ook internationaal in de kijker te rijden. Daarvoor moest hij nog drie jaar wachten. Want toen, in 1956, behaalde hij zijn meest aansprekende triomf door het winnen van de etappe Berlijn - Leipzig in de Vredeskoers Warschau - Berlijn - Praag, waar hij in het algemeen klassement ook nog even de zevende plaats wegkaapte. De Vredeskoers was verreweg de grootste en zwaarste etappekoers voor amateurs, en werd wel de Tour de France van het Oostblok genoemd. De allerbeste renners van achter het Ijzeren Gordijn stonden stevast in de Vredeskoers aan het vertrek, voor hen was het de koers van het jaar. Om hier te excelleren moest je tot de top van het amateurgilde behoren, en dat bewees Tini eens te meer. Eerder al in 1955, was hij ook nog een dag oranje trui drager in de eerste Olympia's Tour door Nederland, die na 28 jaar weer in Nederland georganiseerd werd. Hoewel Tini in 1957 nog wel de derde rit Goirle - Vlijmen in de ronde van Brabant won, beëindigde hij een jaar later - veel te vroeg - op amper 26-jarige leeftijd zijn wielercarrière.

Echter, het enthousiasme dat Tini door zijn grootse prestaties voor de wielersport in Vlijmen opwekte, mag gerust het fundament genoemd worden waarop latere wielergeneraties uit het wielerdorp hun prestaties bouwden.

De bescheiden kampioen

Tini vertelde ons, dat hij in totaal maar zes wedstrijden gewonnen zou hebben, maar wel 35 keer tweede werd in zijn wielloopbaan. Het eerste is absoluut onwaar, wij telden minstens 20 eerste plaatsen, het tweede komt beter in de richting, wij telden 36 tweede plaatsen. Hoe kwam Tini tot het wielrennen? In 1948 werden de wereldkampioenschappen wielrennen in Nederland verreden. Tini, toen net 18 jaar oud, fietste met zijn broer Theo naar Valkenburg, waar zij twee dagen verbleven en Harry Snell (amateurs) en Briek Schotte (profs) wereldkampioen zagen worden. Zij hadden geen verblijf in Valkenburg, en hadden twee nachten niet geslapen, toen zij aan de terugweg naar Vlijmen begonnen. Om niet in slaap te vallen, bleef Theo met zijn fietsbel bellen, maar net voor den Bosch gebeurde het onvermijdelijke. De oogjes gingen toe en hij reed tegen een betonnen kilometerpaaltje. Thuisgekomen was Tiny zelf zo moe, dat hij twee dagen en nachten op bed lag. Maar toch: de koersen in Valkenburg en de gebeurtenissen onderweg bleken de voedingsbodem te zijn voor hem om te beginnen met wielrennen.

Als overwinnaar met de bloemen en in zijn favoriete sterrentrui. (coll. Bart van de Ven)

Twee jaar later werd hij dan ook echt coureur. De eerste twee jaren reed hij bij de nieuwelingen. Zijn eerste fiets was een 'Mol' (fabriek uit Ossendrecht), gekocht voor f. 200,-. Later werd dit een RIH, en weer later toen hij als onafhankelijke reed hij voor de Magneet ploeg, koerste hij uiteraard op een Magneet, die speciaal voor hem aangemeten was.

In de beginjaren werkte Tini op de schoenfabriek in Drunen, waar om half acht 's morgens begonnen moest worden. Maar voordat hij 's morgens in Drunen inklokte, had Tini er samen met zijn latere zwager Herman Rutten voor dag en dauw al een ritje naar Nijmegen en terug opzitten ! Ook Louis Pardoel, later met de negende dan in de Japanse vechtsport Taekwondo de hoogst gegradeerde in Europa, was een vaste trainingsmaat.

Naar het gros van de koersen die hij betwistte, werd op de fiets naar toe gereden.

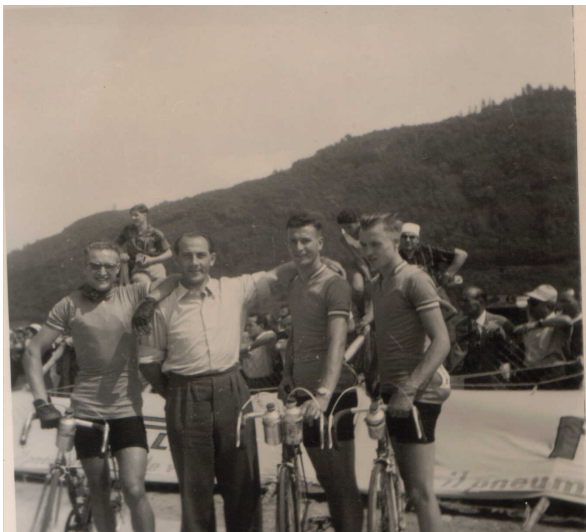
Zijn lievelingstrui, zwart met gele sterren, liet hij speciaal maken in Turnhout.

In 1950 begon Tini met koersen en won als nieuweling meteen zeven wedstrijden, in 1950 in Goirle en in 1951 in Steenbergen, Veldhoven, Dussen, Sint Willebrord, Nuenen en Ijzendijke. Zes keer werd hij tweede, waaronder in de Acht van Bladel.

1952 is zijn eerste jaar als amateur. Hij wint meteen in Raamsdonksveer, behaalt drie tweede plaatsen en wordt derde in zowel het Brabants kampioenschap als in de Omloop van de Kempen (200 km.). Zijn tweede jaar als amateur, 1953, werd een topjaar met drie overwinningen (Zundert, Kaatsheuvel en opnieuw Raamsdonksveer) en een gedeelde eerste plaats in het Nederlands klassiekerklassement (opgemaakt over 13 topwedstrijden). Maar liefst acht keer wordt hij tweede. In de klassiekers komt hij telkens net wat tekort: tweede in de

Geklopt door Piet van den Brekel in de Omloop van de Kempen (1953) (part.coll.)

Voor de start van het Wereldkampioenschap in Lugano (1953). V.l.n.r. Cees Paijmans, Harrie Verboord, Tini Wolfs en Piet van den Brekel, die negende zou worden. (coll. Joke Verboord)

West-Vlaanderen loopt hij een hersenschudding op en is maandenlang uitgeschakeld. Toch wint hij nog in Wijchen, wordt tweede in Amsterdam - Tiel - Amsterdam en de Ronde van Noord Holland, derde in de vijfde rit van de Ronde van West Vlaanderen, vierde in de Ronde van Midden Brabant, tiende in de Zeven provinciënrit (een voorloper van Olympia's Tour) (derde in de tweede rit) en 27^e in de Route de France, een voorloper van de Tour de l'Avenir. Hierin ging hij in de eerste groep over de Tourmalet, maar reed lek op de top, brak vervolgens een remkabel in de afdaling en reed - om de ellende helemaal maar compleet te maken - nog een tweede keer

Omloop van de Kempen, derde in Amsterdam - Tiel - Amsterdam (265 km.), derde in de Acht van Chaam, vierde in het Kampioenschap van Nederland en vijfde in de Ronde van Limburg.

Zijn geweldige rijden in 1953 resulteerde in uitzending naar het Wereldkampioenschap in Lugano. Van de wielerbond (NWU) kreeg hij f. 200,- en daarmee moest hij zelf maar zien in Lugano te komen. Samen met Tilburger Cees Paijmans, de Nederlandse kampioen (Tini was in het op Zandvoort verreden kampioenschap vierde geworden) treinde Tini met fiets en bagage via Utrecht en Basel naar Lugano. Het laatste stuk naar het hotel ging op de racefiets.

Van zijn goede vorm was weinig meer over en Tini haalde het einde van de wedstrijd niet.

1954 is eigenlijk een rampjaar voor Tini. Door een val al vroeg in het seizoen in de Ronde van

DE NEDERLANDSE PLOEG IN DE ROUTE DE FRANCE.
Van links naar rechts: Harry Schoenmakers; Fons Borremans; Kees Boelhouwers; Jef Coone; Sjoerd de Vries; Wies van Dongen; Tine Wolfs en ploegleider Klaas Buckley.

lek. In totaal wordt hij dat jaar negen keer tweede.

Ook in 1955 wordt hij negen keer tweede. Overwinningen boekt hij alleen in België en wel in Hamont en Eksaarde. Hij wordt tweede in zijn eigen Ronde van Vlijmen en de Ronde van Zuid Holland, vierde in het eindklassement van Olympia's Tour (die na 28 jaar voor het eerst weer georganiseerd wordt, met een vierde plaats in de eerste rit, een vijfde in de tweede, waarna hij tevens oranje truidrager wordt, vijfde in de derde rit, en negende in de vierde rit met aankomst de Vliert). Ook wordt hij vijfde in de eindstand van de Ronde van West Vlaanderen (vijfde in derde rit, 12e in de vierde (tijd) rit, derde in de vijfde rit, en zesde in de zesde rit). In de klassieker Amsterdam – Arnhem – Amsterdam wordt hij vijfde.

*Etappewinst in de Vredeskoers
(1956) (coll. Tini Wolfs)*

Een jaar later, in 1956, wordt Tiny onafhankelijke en begint hij het seizoen met winst in Haarsteeg in het Clubkampioenschap van wielersclub Gerrit Schulte. Niet veel later behaalt hij zijn allermooiste succes met een overwinning in de etappe Berlijn – Leipzig in de Vredeskoers. Warschau – Berlijn – Praag was in die tijd de grootste en sterkst bezette etappekoers voor amateurs van het jaar, en werd ook wel de Tour de France van het Oostblok genoemd. Tini bewaart nog altijd de beste herinneringen aan deze wedstrijd, waar hij met de allerbeste amateurs van dat moment duelleerde en uiteindelijk zevende werd in het eindklassement met de volgende klasseringen: twaalfde in de eerste rit, achtste in de derde rit, derde in de zesde rit, winnaar van de zevende rit, twaalfde in de tiende rit, 19e in elfde rit en zesde in de twaalfde rit) Hij wint dat jaar ook nog in het Duitse Gütersloh, wordt ook nog derde in een speciaal voor hem georganiseerde huldigingswedstrijd achter motoren in Vlijmen, vierde in Oostburg (profs), en achtste in Zandvoort (profs) en de Ronde van Limburg (profs)

De Waarheid van vrijdag 11 mei 1956

DE VREDESTOER

Martin stormde drie lengten weg

Lauwerkrans voor Nederland in Leipzig

(Van een speciale verslaggever)

LEIPZIG, woensdagavond.

„Der Holander Wolf liegt am Spitze!“ De Hollander Wolf ligt aan de kop! De stem van de omroeper in het grote Bruno Plache Stadion sloeg over, toen de eerste renners buiten de stadionmuren zichtbaar werden. Onder de toegangspoort schoen Martin Wolfs door vóór de Pool Stanislaw Krolak en de Italiaan Benito Romagnoli. Vertwijfeld vochten die twee om de Nederlander nog te achterhalen, maar met verbluffend gemak trok onze, nu voluit spurtende landgenoot op de sintelbaan weg. Onder een orkaan van gejubel, liep hij tot vijf volle lengten van zijn tegenstanders vandaan.....

Nauwelijks was hij over de finish gekomen of de radio en televisie legden beslag op hem en even later stond de van trots stralende Brabander met een grote lauwerkrans om de hals op het erepodium.

„Hij is van grote klasse”

Voor de start van de huldigingswedstrijd achter motoren in Vlijmen (1956):

v.l.n.r. Noppie Koch, ??, Gerrit Peters, Bram Koopmans, Gerrit Schulte, Jo Hulshoff, Tini Wolfs, Peter Post, Herman Krott en Arie van Vliet.

Het illustere gezelschap poseert voor de oude brandweerkazerne naast het gemeentehuis van Vlijmen. (part.coll.)

Opnieuw drie overwinningen zijn zijn deel in 1957. Hij wint in Wijchen en Rosmalen, maar de mooiste zege is uiteraard de overwinning in de derde rit van de Ronde van Brabant. Deze vertrok in zijn huidige woonplaats Goirle en kwam aan in Vlijmen. Tini wordt in dat jaar ook nog vijf keer tweede en derde in de eindstand van de Ronde van Brabant (vierde in de eerste rit, vijfde in de tijdrif en eerste in de derde rit), vierde in de Acht van Chaam (profs) en 29ste in de Ronde van Nederland (profs).

1957: Tini's laatste grote zege. Eindelijk wint hij in Vlijmen! Onder groot enthousiasme van zijn talrijke supporters wint Tini de etappe Goirle – Vlijmen in de Ronde van Brabant. Neef Piet Libregts – midden op straat - juicht het hardste. (part.coll.)

1958 wordt zijn laatste jaar als renner. Nog steeds rijdend als onafhankelijke wordt hij nog tweede in Oud-Gastel en zevende in de eindstand van de Ronde van Brabant (tiende in de eerste rit, zevende in de tweede rit).

Werd er door Tini een wedstrijd gewonnen, dan liep het hele dorp uit, en kon hij haast niet thuis komen. Steevast werd dan het supporterslied ‘Tini Wolfs, onze kampioen’ gezongen.

De supportersclub werd gerund door Dorus van Dal, Bart Fabrie en Harry van den Berg. Grote supporters waren de Kwikkert (café uitbater Huub Boom), die regelmatig en speciaal als Tini op kop lag, met flinke premies over de brug kwam en Bertus Coensen. De laatste ging in het hol van de leeuw – Sint Willebrord – nog eens op de vuist, omdat plaatselijke supporters aldaar Tini aan het afbreken waren.

In de jaren 1956, 1957 en 1958 reed hij als onafhankelijke, een categorie, waarbij zowel bij de amateurs als bij de profs aan wedstrijden deelgenomen kon worden. Zodoende kwam Tini erachter, dat het bij de profs geen grote vetpot was. Door voor rappe mannen als Gijs Pauw en Willy Vannitsen bij premiesprints de spurt aan te trekken, verdiende hij wat bij, maar te weinig om goed van te kunnen leven. Toen hij dan ook zijn vrouw leerde kennen en vanuit Vlijmen eerst naar Heusden en later naar Goirle verhuisde, zette hij een punt achter zijn wieleren.

Vijfenvijftig jaar later !

*Tini Wolfs, in 2011 ondertussen 80 jaar oud, maar met nog altijd de klasse en uitstraling van de kampioen !
(part.coll. / Ad van Kessel)*